

ጽንሰታ ለማርያም

ታሕሣሥ 5 2007 ዓ.ም. (12/12214)

ኦ ንጽሕተ ንጹሓን ሰአሊ ለነ

ንባባት፡ ኤፌ 1፡3-12፤ ዘፍጥ 3፡9-15፤ ግ.ሐ. 1፡12-15፤ ሉቃ 1፡26-38

ስብከት፡ መሰረታዊ ውስተ አድባር ቅዱሳን፤ ያበድሮን እግዚአብሔር ለአናቅጸ ጽዮን፤ እምኩሉ ተዓይኒሁ ለያዕቆብ፤ መዝ 87፡1-2

ዓመታዊ ብዓል ጽንሰታ ለማርያም ዘኪርና ነብዕል አሎና። መጀመርያ ነቲ ዓዳል ጸጋ ዝኾነ አምላኽ ክነመስግን ድሕሪኡ ኸአ ነዚ ሎሚ እንዝክሮ ዘሎና ብዓል ጽንሰታ ለማርያም ትርጉሙን ምስጢሩን ዘኪራን ኣብ ጉዕዞ እምነታን ጥቕሚ ክንረኽበሉ ክንሓስብ። ንማርያም ምዝካር ማለት ንወዳ ንአምላኽ ምዝካር ማለት እዩ።

ኣብ ዋይማ ናይ ጽንሰታ ለማርያም “ለልዩ በእዴዩ ለሐኩዋ ለድንግል እንተ እምኔሃ ተሰባእኩ ይቤ እግዚአብሔር መንበሩ ዘኪሩቤል ዘኢዮር ማኅድሩ ዘይትነገር ቃል ኅደረ ላዕሌሃ”። መንበሩ ኣብ ኪሩቤል ማኅደሩ ኣብ ኢዮር ዝኾነ እግዚአብሔር ባዕለይ ብኢደይ ንድንግል ፈጠርክዋ፤ ክንገር ዘይክአል ቃል ኣብአ ሓደረ፤ እናበልና ጸሎት ነዕርግ።

ሕርየት ማርያም ካብ መጀመርያ ብእግዚአብሔር ከም ዝኾነንን ኩሉ ናታ ዘበለ ምስቲ ዝወለደቶ ክርስቶስ ተተሓሔዞ ከምዝኾይድ ይነግረና። ኩሉ እምነትና ኣብ ማርያም ካብ ክርስቶስ ፈሊና ክንርእዮ ኣይክአልን እዩ። ኩሉ ናታ ዘበለ ምስ ወዳ ዝተተሓሓዘ እዩ።

ሎሚ ክልተ ነገራት ዘኪርና ነብዕል አሎና፡

ሀ. ጽንሰት ማርያም ኣብ ማኅፀን ኣዲአ ሓና ዝተፈጸመ፡

ለ. ዓምዲ እምነት (ብ1854 ዓ.ም. ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ፕዮስ ጄይ ንብዙሓ ዘመናት ዝእመን ዝነበረ ብዘይኃጢአት ምጽናስ ማርያም ብዕሊ ብአዋጅ ኣብ መላእ ቤተ ክርስቲያን ከም ዓምዲ እምነት ዝአወጁሉ። ማርያም ካብታ መጀመርያ ካልኢት ጽንሰታ ኣብ ማህጸን ኣዲአ ካብ ዝኾነ ናይ ኣዳም ኃጢአትን ካብ ዝኾነ ሳዕቤናቱን ነጻ ኮይና ተጸኒሳ።

ስለምንታይ እዩ አምላኽ እዚ ክንድዚ ዝኣክል ግንዖት ንማርያም ክህባ ደልዩ? ብኸልተ ምኽንያት እዩ ዝብል መልሲ ንረክብ፡

፩ያ ብምኽንያት ክርስቶስ፡

ብምኽንያት ክርስቶስ ክንብል ከሎና፡ ኣብ ብሉይ ኪዳን ከም እንነብዩ እግዚአብሔር ንሙሴ ንታቦተ ኪዳን ክሃንጽ እንከሎ ዓቢ ምስትውዓልን ጻዕርን ክገብር ኣዚዝዎ ምኽንያቱ እዚ ቅዱስ ታቦት ህዝበ እስራኤል ኣብኡ ሰለስተ ነገራት ዝኣዘ ስለ ዝኾነ። ኣብ ዚቅ ዘነግሳ ኣብ ናይ ጽንሰታ ነዚ ክገልጽ ኢሉ ከምዚ ዝብል ንረክብ “እምድኅረ ካልእ መንጠላዕተ ደመና ይብልዋ ቅድስተ ቅዱሳን ወታቦትኒ እንተ ውስቴታ ኦሪት ይክድንዋ በወርቅ ዉቱረ ወውስቴታ መሶበ ወርቅ እንተ መና በትረ ኣሮን እንተ ሠረጸት”። ስለዚ ኣብቲ ታቦተ ኪዳን ዝነበረ ነገራት፡

- ጽላት ዓሰርተ ትእዛዝት አብኡ ዝተጻሕፎ፤
- ካብቲ ህብስተ መና እግዚአብሔር አብ በረኻ ኮለል ክብሉ እንከለዉ ብትኡምራት ካብ ሰማይ ወሪዱ ዝምግቦም ዝነበረ።
- በትረ ኦሮን ሓዊ ሙሴ ሊቀ ካህናት እስራኤል ዝሓዘ ነሩ።

ብሉይ ኪዳን ምቅርራብ ንሓዲስ ኪዳን እዩ ነሩ። ስለዚ እዚ ነገራት ናይ ብሉይ ኪዳን ዝበለጸ ንብረት እስራኤላውያን ኣምሳል ክርስቶስ እዩ። ኢየሱስ ንርእሱ ካብቲ ነጻላ እምኒ ናይ ዓሰርተ ትእዛዝ ብሓቅን ብምሉእን ቃል ኣምላኽ እዩ። አብ ቅዱስ ቍርባን ብኡነት ምህላዉ ናይ ሓቂ እንጌራ መንግስተ ሰማይ ይገብሮ። አብ መስቀል ዘዕረጎ ሓቀኛ መስዋዕቲ እቲ ዝለዓለ ሊቀ ካህናት አብ ታሪኽ ደቅሰብ ይገብሮ።

እምብእር እቶም አብ ታቦተ ኪዳን ዝነበሩ ነገራት ንክርስቶስ ዘመልክቱ ካብ ኮነ እታ ታቦተ ኪዳን ብርእሳ እንታይ እያ እትሕብር ወይ እተመልክት። ንሳ ኣምሳል ማርያም እያ፣ ማጎጻና ታቦት፣ ማጎጻና፣ ናይ ሓዲስ ኪዳን ኮይኑ። ኣምላኽ ንእስራኤላውያን ንታቦተ ኪዳን ክሃንጹ ፍሉይ መምርሒ እዩ ሂብዎም። ካብ ናይ ጭዓ ጉንዲ እተጸርበ ከም ጽሕዲ ዘይቁንቑ ካብኡ ክገብርዎ ኣለዎም። ብውሽጡን ብደጊኡን ብምልኡ ብወርቂ በቲ ጊዜ እቲ ዝበለጸን ዝደልደለን ዘይምርት ዝነበረ ክኸድንዎ ኣዚዘዎም። እዚ ብሉጽ ነገራት ኣደልይቲ ነገራት አብ ህንጻት ታቦተ ኪዳን ዘተሓሳስቦ ናይ እቲ እቲ ታቦተ ኪዳን ሒዛቶ ዘላ እዩ ዘርኢ። እታ ታቦተ ኪዳን ህላዌ ኣምላኽ አብ ምንጎ ህዝቡ እዩ ዘመልክት ነሩ።

እቲ አብ ናይ ብሉይ ታቦት ኪዳን ዝነበረ ነገራት ንናይ ሓዲስ ታቦት ኪዳን ምልክት ምስ ኮነ እግዚአብሔር ነታ ናይ ሓዲስ ኪዳን ታቦት ዝኾነት ማርያም ኣደ ኢየሱስ ክትከውን ከምቲ ናይ ብሉይ ታቦተ ኪዳን ከም ዘሰናደወ ባዕሉ ኣሰናድይዎ።

ከምኩሉ ሰብ በቲ ልሙድ መገዲ ከምእትጽነስ ገሩ ግን ዝኾነ ኃጢአት ወይ ክፍአት ብሰንኪ ናይ አቦና ኣዳም ኃጢአት ሳዕበን ዝመጽእ ከይተንከፋ ከምእትውለድ ገርዎ። ንጽሕቲ ኃጢአት ዘይብላ “ዘኣልባቲ ነውር” መንቅብ ዘይብላ ከምቲ ናይ ጨዓን ጉንድን ወርቅን ገይሩ ቀሪብዎ። እዚ ግንዖት ወይ ጸጋ ካብቲ ዕብየታ ዝመንጨወ ዘይኮነ ካብቲ መወዳድርቲ ዘይብሉ አብ ከርሳ ዝሓደረ ኢየሱስ ክርስቶስ ብርእሱ ኣምላኽ መድኅና ዝተዋህባ እዩ። እዚ እዩ እምብእር እቲ ቀንዲ ብዘይ ናይ ኣዳም ኃጢአት ከም እትጽነስ ዝገበራ፣ ብምኽንያት ክርስቶስ ንኣኡ እትበቅዕ ኣደ ክትከውን ስለ ዘድለዩ።

፪ይ ምኽንያት ንሕና ኢና፡

ኣደ ካብቲ ሳዕበናት ኃጢአት አቦና ኣዳም አብ ንኣይ ጥራሕ ይጥግመኒ ዝብል መንፈስ ከም እንዝገብል ዝገብር እዩ። ምሉእ ሕይወትና ከም ክርስቶስ እናዓበና ክንከይድ እንከሎና ኣንጻር እዚ ዝንባሌ እናተቐለስና ኢና እነሕልፎ።

ማርያም ካብ ኃጢአት ኣዳም ነጻ ኮይና ስለ ዝተወልደት ካብዚ ዝንባሌ እውን ነጻ ኮይና እያ። ዝኾነ ዝንባሌ ኃጢአት የብላን። እዚ ማለት ከኣ ልቢ ማርያም ካብ ዝኾነ ምሳና ዝውለድ ናይ ጥግመኒ ወይ ክፍአት ነጻ ማለት እዩ።

ንሳ ከምቶም ካልኣት ካብ ኣዳምን ሔዋንን ጀመሮም ብኃጢአት ዝተበከሉ ዘይኮነት ነጻ ኮይና ንኣምላኽ ብምሉእ እተፍቅር፣ ብምሉእ ልባ፣ ኣእምሮኡ፣ ነፍሳን ኃይላን ነቲ ንሱ ዝደልዩ እትገብር እያ። አብ ልባ ዝኾነ ምምቕቓል ወይ ድኽመት ዘይሓድራ ብምሉእ ንኣምላኽ እትህብ ፍጥረት እያ።

ንሳ ብምኽንያት ክርስቶስ ዝሃባ ኣደ ቤተ ክርስቲያንን ኩሎም ደቂ ሰብን ኮይና ንኹልና ብዘይፍልልይ ከም ኣሕዋትን ኣሓትን ወዳ ኢየሱስ ተፍቅረና። ከም ሓንቲ ፈቃር ወላዲት ንደቃ እተፍቕር ብዘይፍልልይ ንኹልና ተፍቅር። ፍቕራ ካብ ናይ ካልኣት ኣደታት ፍቕሪ ዝፈልዮ ብናይ ኣቦና ኣዳም ኃጢአት ዘይተበከለ ፍቕሪ እዩ ናታ።

ኩሎ ጸሎታን ተስፍኦን ንኣና ኩልና ምስ ወዳ እቲ ሓደ መድኃኒ ዝኾነ ምስኡ ምሉእ ሓጎስን ትርጉም ሕይወትን ሂቡ ምስኡ ምሉእ ሓድነት ክህልወና እዩ።

ንሳ ኣብኣ ጥራሕ ክንቀርብ ኣይትደልን እያ ኣብ ወዳ ኣብቲ መድኃኒናን ፈጣሪናን ዝኾነ ናይ ኩሎ ሕይወትና ማእከል ገርና ክንጉዳዝ እያ እትደሊ ስለዚ ኣብ ወዳ ገጸ እያ እትሕብረና ኣምበር ኣብኣ ጥራሕ ኣይኮነትን እትሕብር።

ናይ ማርያም ብዘይ ናይ ኣዳም ኃጢአት ምጽናስ ክንብል እንከሎና ከስ ናይ ኣምላኽ መንገዲ ንኢየሱስ ብቕዕቲ ኣደ ኣብዚ ዓለም ክህቦ ኢሉ ንኣና ኸኣ ኣብ ሰማይ ኣደ ክትኮነና ኢሉ ዝመሃዞ ግብሪ ኣምላኽ እዩ።

ነዚ ዝዓበየ ህያብ ዝሃበ ኣምላኽ ክነመስግና ይግባእ። እዚ ክነብር እቲ ዝበለጸ መገዲ ኸኣ ኣሰር ኣደና ማርያም እና ሰዓብና ነቲ ኣምላኽ ኣብ ዝኾነ እዋን ዘቕርበልና ዝልእከልና መጻዋዕታ ኣብ ልብናን ሕልናን ከምቲ ማርያም ንሱ ኣብ ዝሓተታ “ሕራይ” ኢላ መልሲ ከምዝሃበት ንሕና ኸኣ ሕራይ ዝብል መልሲ ክንህብ ስንድዋት ክንከውን እንከሎና እዩ።

ማርያም ሎሚ ንነፍስወከፍና ድላይ ወደይ ግበሩ ትብለና። ወዳ ካባና ዝደልዮ ኣብ ነነድሕድና ፍቕሪ ምምሕሓር ንዝበደለ ክንሓድገሉ ፍቕሪ ኣብ ኩሎ ክነንግስ እዩ። ማርያም ኣብ ምድራዊ ሕይወታ ንወዳ ኣሰር ኣሰሩ ትሰዕብ ከምዝነበረት ኣብ መጨረሻ ክሳብ ሞት ከም ዘሰነየቶ ወንጌል ይነግረና። በዚ ቀዳመይቲ ረድኢ ትብሃል። ንማርያም ምዝካር ማለት ንወዳ ምዝካር ማለት እዩ።

ሎሚ ነዚ ፍሉይ ዕለት ጽንሰታ ማርያም ክንዝክር እንከሎና መጀመርያም መደብ ኣምላኽ ንኣና ከድሕን ኢሉ ዝገበሮ ንዝክር። ከምኡ ነቲ ዝመደቦ ናይ ድሕነት መደብ ከተግብር ነታ መጋበሪት ድሕነት ዝኾነት ማርያም ዝዓደላ ጸጋ ኢና ዘኪርና ዘሎና። እዚ ዝኽሪ እዚ ናታትና ድሕነት ናታትና ርክብ ምስ ኣምላኽ ዘዘክር ስለ ዝኾነ ብዓልና እዩ።

መደብ ኣምላኽ ንሕና ክንድሕን ተኸፈልቲ ጸግኡ ኮና ክነብር እምበር ከይንኹነን እዩ ስለዚ ሎሚ ኣሰር ማርያም ተኸቲልና ንቅድስና ክንኣትዋ ፍቓደኛታት ክንከውን ኣሎና። ክንቅደስ ንኃጢአት ንክፍኣት ካባና ክነርሕቕ ኣሎና።

ኣ ማርያም ኣደ መድኃኒናን ኣደናን ኣሰርኪ ስዒብና ንድላይ ወድኸን ድላይክን ክንፍጽም ለምንልና ንበላ። ብኣማልድነታ ኸኣ ንኹሉ ፈተናን ድኸመትናን ኣሸኒፍና እሙናት መስከርቲ ወንጌል እንኹነሉ ጸጋ ኣማልድልና ንበላ።

ብሩኽ ብዓለ ማርያም ይግባረልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ